

holde aabent til Kl. 9 Formiddag, er ikke af stor Betydning for det købende Publikum. Derimod er det for dem, der ere henviste til at skulle staa i disse Butikker indtil Kl. 9 og om Vinteren ofte i bitterlig Kulde, fordi Lokalerne ikke kunne blive opvarmede i dette Tidsrum, af stor Betydning, og saa sælges der, som det i Fjor blev sagt af et æret Medlem, mange Gange maaske ikke for 50 Øre. Den ene handlende holder imidlertid aabent af Hensyn til den anden, en Nabo eller Genbo, og derved kommer hele Mængden af Butikker med. Jeg har lagt Mærke til, at ude paa Landet er der i disse Formiddagstimer ret stor Tilstrømning, især hos Købmændene, men af den Grund er det just ikke nødvendigt at holde aabent til Kl. 9, tværtimod. Der er nemlig en hel Del Mennesker, som mene, at de kunne bruge Søndagen, fordi de finde det mest passende for sig. De komme til Købmanden for at gøre Forretninger om Søndag Formiddag, idet de anse det for rart en Søndag til at spare en Times tid eller to, men nogen absolut Nødvendighed er det ikke for det købende Publikum at vente til Søndag. Og naar det endda var saaledes, at der Kl. 9 var stoppet op for det hele, saa at de Folk, der ere beskæftigede i Butikkerne, kunne regne deres Fritid fra det Klokkeslet, kunde det vel gaa, men det er ingenlunde Tilfældet. Man kan i Reglen gaa ud fra — det har jeg selv lagt Mærke til — at Klokken skal nok blive noget over 9, inden den sidste Kunde er ekspereret ud af Bagdøren — det er ikke lovligt, men desværre sker det alligevel —, og bag efter skal saa Butikken gøres ren, der skal ryddes op, alt skal lægges til Rette til, at man kan tage fat næste Dag, og før det hele bliver i Orden, er Klokken ikke 9, men snarere 12, saa det bliver hverken en hel eller trekvart Fridag, disse Folk faa.

Det er ikke særlig Principalerne, der ønske, at Butikkerne blive holdte aabne. Med ganske enkelte Undtagelser, særlig i Kjøbenhavn, ere Principalerne lige saa interesserede i, at der bliver fuldstændig lukket om Helligdagene som Folkene, og det er ganske naturligt, fordi Principalerne nemlig lige saa godt kunne ønske at faa en virkelig Fridag om Ugen, som de kunne kaldé deres egen og fuldstændig raade over. Paa dette Punkt er der gennemgaaende Enighed imellem Principalerne og deres Folk. Tilbage bliver der at tage under Overvejelse, om det købende Publikum i

Almindelighed kan være tjent med, at disse Formiddagstimer tages bort fra Handelen. Jeg er i den Henseende overbevist om, at det kun er ganske faa Mennesker, der ønske at gøre deres Forretninger Søndag Formiddag. Der gives nogle Mennesker, der have mest travlt fra Solen gaar ned til sent om Aftenen, samtidig med, at de i Reglen have mest travlt om Søndagen, og samtidig med, at de have mindre travlt de andre Dage, hvor det for Resten vilde have været heldigere for dem, om de bestilte noget mere, og for disse Folk er det maaske ikke saa behageligt, at denne Lejlighed til Søndagsforretning bliver taget fra dem, men den Slags Folk behøver man ikke at tage noget Hensyn til. Selv naar man tager Hensyn til, at Folk i Almindelighed ville betale kontant, er der ikke noget i Vejen for, at de kunne gøre deres Indkøb til Søndagen i alt Fald Dagen forud. Vi vide alle, at ugelønnede Arbejdere i Reglen faa deres Ugeløn betalt om Fredagen, de have altsaa hele Lørdagen til at gøre deres Indkøb. Det er ikke alene i Byerne, at det er Tilfældet, men det samme er Tilfældet med Herregaardsarbejderne paa Landet i stor Udstrækning. Tilbage blive saa de, der nærmest leve af tilfældigt Arbejde i Ugens Løb, men disse faa ofte deres Dagløn ubetalt successive, eftersom de komme omkring til de forskellige Arbejdspladser, og for deres Vedkommende er der derfor ikke noget i Vejen for, at de gøre deres Indkøb om Lørdagen. Jeg tror altsaa, at der er en ganske almindelig Stemning over det ganske Land, paa faa Undtagelser nær, for at komme ind paa det samme System, som man længe har haft i England, at der, for saa vidt det er muligt og gørligt, lukkes paa Helligdagene.

Efter at have gjort disse almindelige Bemærkninger, skal jeg gaa over til at omtale de enkelte Paragraffer, som denne Lov bestaar af, og skal særlig henlede Opmærksomheden paa de forskellige Forandringer, der ere foretagne. I § 1 har man blot undladt at nævne de forskellige Handelspladser, idet de efterhaanden ere gaaede ind som Købstæder. I § 2 kommer det, som er Hovedprincippet, nemlig at Køb og Salg ikke maa finde Sted paa Gader, Torve eller offentlige Pladser paa Søn- og Helligdage, og at Butikkerne skulle være fuldstændig lukkede. Samtidig fremhæves der i samme Paragraf enkelte Undtagelser. Der er for det første med Hensyn til Apoteker foreskrevet, at disse ere aabne hele Dagen for Udsalg og Udleve-